

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ**

**ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ
БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ
ДЛЯ ДІТЕЙ
(кінець ХІХ – ХХ ст.)**

Київ
2017

УДК 02(09)
ББК78.33 (4УКР)
І-90

Рецензенти:

Павлуша Т. П. – кандидат педагогічних наук, ст. наук. співробітник, заст. генерального директора Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Палеха Ю. І. – кандидат історичних та культурологічних наук, доктор філософії з ділового адміністрування, професор, завідуючий кафедрою документознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Європейського університету.

*Рекомендовано Вченою радою
Національної бібліотеки України для дітей
(протокол № 01 від 11.01.2015 року)*

І-90 Історія розвитку бібліотек України для дітей (кінець ХІХ-ХХ ст.): монографія / Нац. бібліотека України для дітей; А.І. Гордієнко, А.С. Кобзаренко (керівники авт. колективу), наук.ред. Л.П. Каліберда, Н.О. Новікова.- К.: Видавництво Ліра-К, 2017. – 592с.

ISBN 978-617-7320-02-8

Монографія авторського колективу Національної бібліотеки України для дітей є результатом проведення наукового дослідження історії дитячих бібліотек кінця ХІХ-ХХ ст. У колективній монографії розкривається багатогранна робота дитячих бібліотек із залучення дітей до книги і знань, розвитку їх пізнавальних інтересів, допомоги у навчанні і змістовному проведенню дозвілля. Автори показують, як різні соціально-політичні, культурні, економічні фактори впливали на діяльність бібліотек, детермінували їх соціальні функції, зміст, форми і методи роботи.

Монографія включає цікавий і корисний для спеціалістів і широкої громадськості архівний і літературний матеріал про ставлення видатних діячів культури і літератури, подвижників просвітницького руху до дитячих бібліотек і дитячого читання, прогресивні починання бібліотекарів і систему цінностей дитячих бібліотек в різні періоди вітчизняної історії.

ISBN 978-617-7320-02-8

УДК 02(09)
ББК78.33 (4УКР)

© НБУ для дітей, 2015
© Видавництво Ліра-К, 2015

Вступне слово	3
Передмова	5
Вступ	9
Розділ 1. Бібліотечне обслуговування дітей 1917-1940 рр.	18
Розділ 2. Бібліотеки для дітей періоду Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр.	95
2.1. Бібліотечна мережа	97
2.2. Книжкові фонди	108
2.3. Масово-агітаційна та політико-виховна діяльність	118
Розділ 3. Бібліотеки для дітей 1945-1991 рр.	133
3.1. Розвиток бібліотечної мережі	133
3.2. Формування книжкових фондів	184
3.3. Робота з читачами	244
3.4. Бібліографічна діяльність	366
3.5. Науково-дослідна робота	471
3.6. Організаційно-методична робота	518
Висновки	582

Наукове видання

Авторський колектив:

А.І. Гордієнко, Т.М. Турбаніст, Т.В. Шамаріна, Л.О. Гурбіч,
Г.І. Гудзима, О.Б. Петренко, В.М. Красножон, Н.О. Гажаман,
Н.Г. Душенчук, Н.М. Загоруйко, В.І. Олійник, Н.Й. Дзюба,
Н.Г. Ашаренкова, Л.В. Гільманова, Н.О. Новікова, Л.П. Каліберда,
Л.П. Полікарпова, О.М. Качанова, Погребняк Г.І.

**ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ
БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ
ДЛЯ ДІТЕЙ
(кінець ХІХ – ХХ ст.)**

Монографія

Відповідальний редактор: А.І. Гордієнко, генеральний директор Національної бібліотеки України для дітей